

รายงานผลข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาด้านปัจจัยการผลิตและผลผลิตทางการเกษตร

ประเด็น	รายงานผลตามประเด็น/แนวทางแก้ไขปัญหาเพิ่มเติม
๑. ปัญหาการส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงไก่เบตงในพื้นที่อำเภอเบตง โดยการนำวัตถุดิบมาผสมเป็นอาหารไก่ที่อำเภอเบตงเพื่อลดต้นทุนการผลิต	- สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดยะลาได้ประสานกองส่งเสริมและพัฒนาการปศุสัตว์กรมปศุสัตว์ ประมาณเดือนมีนาคม ๒๕๖๙ มีแผนดำเนินการฝึกอบรมการผลิตอาหารไก่แบบลดต้นทุน โดยมีวิทยากรจากศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์นครราชสีมา - สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดยะลา ได้ดำเนินการร่วมกับสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดยะลา เพื่อประสานขอข้อมูลจากเกษตรกรเพิ่มเติม เช่น ข้อมูลพื้นฐานการเลี้ยงไก่เบตง ในพื้นที่จำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เบตง (ราย/กลุ่ม) รูปแบบการเลี้ยงเลี้ยงพื้นบ้าน/กึ่งเชิงพาณิชย์/ เชิงพาณิชย์ จำนวนไก่ต่อรอบการเลี้ยง (เฉลี่ยต่อราย) ระยะเวลาการเลี้ยงต่อรอบ/อัตราการตาย/อัตราการเจริญเติบโต/ผลผลิตเฉลี่ยต่อตัว/ต่อรอบ แหล่งวัตถุดิบในพื้นที่อำเภอเบตง หากได้ข้อมูลที่ชัดเจนจะดำเนินการส่งเสริมการเลี้ยงไก่เบตงกับเป้าหมายต่อไป
๒. ปัญหาปุ๋ยในพื้นที่อำเภอเบตงที่มีราคาแพงกว่าพื้นที่อื่นเนื่องจากการขนส่ง	สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลามีแนวทางส่งเสริมเกษตรกรดังนี้ ๑. ส่งเสริมให้เกษตรกรรวมกลุ่มในรูปแบบต่างๆ รวบรวมความต้องการใช้ปุ๋ยของสมาชิกเพื่อจัดหาปุ๋ยในปริมาณมาก เพื่อลดต้นทุนการขนส่ง ๒. ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน ตามความต้องการของพืช จัดหาแม่ปุ๋ยเพื่อนำมาผสมเองตามสูตรปุ๋ยที่ต้องการ เพื่อให้ได้เนื้อปุ๋ยปริมาณมาก โดยไม่ต้องใส่สารเติมเต็ม (Filler) และลดการใช้ปุ๋ยเคมีที่เกินความจำเป็น ๓. ส่งเสริมการผลิตและใช้ปุ๋ยอินทรีย์ให้มากขึ้น เพื่อเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดิน ปรับโครงสร้างดิน เพิ่มประสิทธิภาพให้พืชสามารถดูดธาตุอาหารที่ตกค้างในดินนำมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลดการใช้ปุ๋ยเคมี และลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกร - ในส่วนของศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรยะลา มีหน้าที่ควบคุมและกำกับดูแลร้านจำหน่ายปัจจัยการผลิตที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ โดยดำเนินการสุ่มตรวจสอบคุณภาพปุ๋ยที่มีจำหน่ายในร้านค้า และกรมวิชาการเกษตรมีการดำเนินงานตามกฎหมายว่าด้วยพระราชบัญญัติปุ๋ย พ.ศ. ๒๕๑๘ ครอบคลุมการผลิต นำเข้า ส่งออกและนำผ่านปุ๋ย - ศวพ.ยะลา ไม่มีภารกิจรับผิดชอบในการควบคุมราคาปุ๋ยหรือปัจจัยการผลิตทางการเกษตร - การใช้ปุ๋ยควรพิจารณาตามความเหมาะสมโดยใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินหรือตามความจำเป็น ให้เป็นไปตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตรโดยให้เหมาะสมกับพืชแต่ละชนิดเพื่อให้สามารถบริหารจัดการต้นทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประเด็น	รายงานผลตามประเด็น/แนวทางแก้ไขปัญหาเพิ่มเติม
<u>ยางพารา</u> ๓. ผลผลิตยางพาราตกต่ำ และมีราคาตกต่ำกว่าที่อื่น	การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดยะลาให้ข้อมูลเรื่องยางพาราและแนวทางการแก้ไขปัญหาดังนี้ <u>ผลผลิตยางพาราตกต่ำ</u> เกษตรกรขาดการดูแลบำรุงรักษาและเกิดโรคระบาด <u>แนวทางแก้ไข</u> - การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดยะลา ได้ดำเนินการทำงานบูรณาการร่วมกับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ภาคเอกชน (กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผลิตปุ๋ยอินทรีย์) และสภาผู้แทนราษฎร จัดทำแปลงสาธิตด้วย ๙ วิธีการในการแก้ปัญหา - มีการส่งเสริมให้เกษตรกรบำรุงรักษาสวนยาง - มีการส่งเสริมให้ความรู้เกษตรกรในเรื่องของการจัดการโรคและศัตรูยาง การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน <u>ด้านราคา</u> เกษตรกรผลิตยางที่ไม่ได้คุณภาพ มีการใส่สิ่งของเจือปนในยาง <u>แนวทางแก้ไข</u> - มีการส่งเสริมให้เกษตรกรชาวสวนยางปรับปรุงการผลิตยางก้อนถ้วยคุณภาพดี ไม่มีสิ่งของเจือปนในยาง - ส่งเสริมการผลิตยางก้อนถ้วยคุณภาพ โดยการใช้กรดฟอร์มิก - ส่งเสริมให้เกษตรกรรวมกลุ่ม และรวบรวมผลผลิตขายผ่านตลาดกลาง โดยใช้วิธีการประมูลราคา หรือตกลงราคา เพื่อให้ได้ราคาที่เป็นธรรม - มีการให้ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐาน FSC กฎหมาย EUDR สำนักงานตลาดกลางยางพาราจังหวัดยะลา รายงาน ดังนี้ <u>ปัญหาหลักด้านปัจจัยการผลิตยางพารา</u> ปัจจัยการผลิตราคาแพง : ปุ๋ยเคมีบำรุงต้นยาง อุปกรณ์การกรีดยางมีราคาสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตต่อไร่สูง ปัญหาพันธุ์ยาง : เกษตรกรขาดความรู้ในการเลือกพันธุ์ยางที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ ทำให้ต้นยางโตไม่สม่ำเสมอ หรือได้ผลผลิตต่ำ ปัญหาการขาดแคลนแรงงาน : การขาดแคลนคนกรีดยาง และค่าแรงงานที่เพิ่มสูงขึ้น ปัญหาด้านโรค : เกษตรกรขาดการดูแลบำรุงรักษา ทำให้ต้นยางไม่สมบูรณ์ และการระบาดของโรคในยางพาราส่งผลต่อความสมบูรณ์ของต้นยาง และผลผลิตยางพาราที่ลดลง

ประเด็น	รายงานผลตามประเด็น/แนวทางแก้ไขปัญหาเพิ่มเติม
๔. การแก้ไขปัญหาการตลาด การกีดราคา และการส่งออกทุเรียนเบตง เนื่องจากพ่อค้าคนกลางใช้วิธีการกีดราคาโดยซื้อเหมารวมเป็นทุเรียนยะลาซึ่งคุณภาพต่ำกว่า รวมทั้งอ้างว่าทุเรียนเบตงมีการปนเปื้อนสารแคดเมียม	- สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา ได้ติดตามประเด็นและข้อเสนอแนะจากกลุ่มเยาวชนปิยะมิตรไทย จังหวัดยะลา พบเกษตรกรได้รับการกีดราคาจากการจำหน่ายทุเรียน โดยเฉพาะพ่อค้าคนกลาง อาศัยประเด็นข้ออ้างที่เป็นการกีดกันการส่งออกของประเทศปลายทาง ประกอบกับพื้นที่ของเกษตรกรเป็นพื้นที่สูงและห่างไกล โดยได้ให้คำแนะนำเกษตรกรในการพัฒนาคุณภาพการผลิตทุเรียนให้ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP การเก็บเกี่ยวผลผลิตในระยะเวลาที่เหมาะสม เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือและความเชื่อมั่นกับผู้รับซื้อผลผลิต ตลอดจนการรวมกลุ่มเพื่อการพัฒนาคุณภาพและรวบรวมผลผลิตร่วมกันของชุมชน เพื่อสร้างอำนาจต่อรองของเกษตรกรได้ ทั้งนี้ สมาชิกของกลุ่มเยาวชนปิยะมิตรไทย จังหวัดยะลา ได้มีการรวมกลุ่มจัดตั้งแผนรวบรวมรับซื้อผลผลิตจากเกษตรกรในพื้นที่เพื่อการส่งออกและเตรียมการเปิดโรงงานแปรรูปทุเรียนแคะเนื้อในพื้นที่อำเภอเบตง - ในส่วนของศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรยะลา รับผิดชอบการให้การรับรองแปลงตามมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืช (GAP) และสุ่มตรวจทุเรียนอ่อนแก่ ณ โรงคัดบรรจุที่ดำเนินการปิดตู้เพื่อส่งออกในพื้นที่จังหวัดยะลา ทั้งนี้ เพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้ทุเรียนด้วยคุณภาพ ถูกส่งออกไปยังลูกค้าประเทศปลายทาง ซึ่งหากเกษตรกรได้รับการรับรอง GAP สามารถมั่นใจในเรื่องการผลิตผลทางการเกษตรที่มีคุณภาพเพื่อมอบให้ลูกค้าปลายทางได้ ส่งผลให้เกษตรกรมีอำนาจในการต่อรองราคาผลผลิตได้ - การปนเปื้อนสารแคดเมียม หากเกษตรกรมีการจัดการแปลงตามมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืช (GAP) มีการใช้ปุ๋ยและสารเคมีที่ได้มาตรฐาน มีเลขทะเบียนรับรองจากกรมวิชาการเกษตร และใช้เท่าที่จำเป็นในปริมาณที่เหมาะสม จะเป็นการช่วยการลดการปนเปื้อนหรือตกค้าง ในพื้นที่แปลงได้อีกทางหนึ่ง - เกษตรกรสามารถส่งตัวอย่างทุเรียนเพื่อทดสอบปริมาณสารแคดเมียมตกค้างไปยังห้องปฏิบัติการที่รับการขึ้นทะเบียนกับ GACC (กรณีส่งออกไปประเทศจีน)
๕. ปัญหาด้านเอกสารที่ต้องใช้ในการส่งออกสินค้าพืชผลทางการเกษตร อาทิ ใบรับรอง GAP, GMP, เอกสาร DU และเอกสาร DOA รวมถึงการตรวจหาสารตกค้างก่อนการส่งออก	- ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรยะลา มีแนวทางการดำเนินการด้านเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการส่งออก เป็นระเบียบข้อบังคับที่ผู้ส่งออกผลผลิตทางการเกษตร (โรงคัดบรรจุ) ทุกรายจะต้องปฏิบัติตาม โดยมีขั้นตอนที่เกี่ยวข้อง ดังนี้ ๑. โรงคัดบรรจุต้องดำเนินการขอการรับรองการปฏิบัติที่ดีสำหรับโรงรวบรวมผักและผลไม้สด (มกษ.๙๐๔๗-๒๕๖๐) และหลักปฏิบัติในการตรวจและรับผลทุเรียนสำหรับโรงรวบรวมและโรงคัดบรรจุ (มกษ.๙๐๗๐-๒๕๖๖) จากหน่วยงานเอกชนที่ขึ้นทะเบียนไว้กับกรมวิชาการเกษตร เช่น สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.) เป็นต้น

ประเด็น	รายงานผลตามประเด็น/แนวทางแก้ไขปัญหาเพิ่มเติม
	๒. เมื่อโรงคัดบรรจุได้รับการรับรองตาม มกษ.๙๐๔๗-๒๕๖๐ และ มกษ.๙๐๗๐-๒๕๖๖ เรียบร้อยแล้ว ให้ดำเนินการยื่นเรื่องเพื่อขอขึ้นทะเบียนโรงคัดบรรจุ (เอกสารใบ DOA) มาที่กองพัฒนาระบบและมาตรฐานสินค้าพืชกรมวิชาการเกษตร โดยสามารถยื่นเรื่องผ่าน E-mail และหน่วยงานจะจัดส่งใบ DOA ผ่านระบบไปรษณีย์ไทย ๓. กรณียื่นขอใบ DU โรงคัดบรรจุต้องดำเนินการส่งสำเนาใบ DOA ไปที่กองพัฒนาระบบมาตรฐานสินค้าพืชกรมวิชาการเกษตร ๔. สำหรับขั้นตอนการส่งออกโรงคัดบรรจุ สามารถยื่นเอกสารแบบคำขอใบรับรองสุขอนามัยพืช (แบบ พ.ก.๗) ผ่านระบบออนไลน์ของสำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร กรมวิชาการเกษตรเพื่อขอใบ PC ๕. เมื่อโรงคัดบรรจุได้รับใบ PC แล้ว หากมีการส่งออกไปยังประเทศปลายทางที่มีข้อกำหนดการตรวจหาปริมาณสารตกค้างต่างๆ ทางเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานด้านตรวจพืช สำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร กรมวิชาการเกษตรจะดำเนินการสุ่มตัวอย่างเพื่อส่งให้ห้องปฏิบัติการทดสอบ เพื่อนำผลการทดสอบแนบกับการส่งออกสินค้าต่อไป สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา มีแนวทางสร้างการรับรู้และการป้องกัน ดังนี้ ๑. ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรปฏิบัติตามข้อกำหนด ๘ ประการของการขอมาตรฐาน GAP ๒. ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรต่ออายุใบรับรองที่กำลังใกล้หมดอายุหรือให้ครอบคลุมชนิดพืชที่ส่งออกจริง ๓. ให้ล้งคัดบรรจุขอเอกสารรับรองสำหรับตรงคัดบรรจุ (GMP/DOA) ๔. ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตรวจสอบปัญหาสวมสิทธิ (Document Fraud) : มีการนำผลผลิตจากประเทศเพื่อนบ้าน (เช่น พุเรียนเวียดนาม) มาสวมสิทธิใบรับรอง GAP ไทย เพื่อใช้เอกสารส่งออกในนามไทย
๖. การช่วยเหลือเกษตรกรให้สามารถส่งออกผลผลิตผ่านด่านได้มากขึ้น โดยเฉพาะสินค้าเกษตรที่จำหน่ายเป็นของฝาก	- ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรยะลา ให้การรับรองแปลงตามมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืช (GAP) ซึ่งหากเกษตรกรได้รับการรับรอง GAP สามารถมั่นใจในเรื่องการผลิตผลผลิตทางการเกษตรที่มีคุณภาพเพื่อส่งมอบให้ลูกค้าปลายทางได้ - นำประเด็นมาเพื่อใช้ในการดำเนินงานวิจัยเพื่อศึกษาข้อมูลด้านอื่นๆ เพิ่มเติม เช่น วิธีการเก็บรักษา/คงคุณภาพของผลผลิตระหว่างการขนส่งจนถึงมือลูกค้าปลายทางทางการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ที่ช่วยเก็บรักษาคุณภาพผลผลิต เป็นต้น